

Eduskunnan Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Lausuntopyynnön diaarinumero: U 26/2022 vp

**KIRJALLINEN LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ
EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN
JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI RAKENNUSTEN ENERGIA TEHOKKUUDESTA
(UUELLEENLAADITTU)**

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua kirjelmästä ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Kuluttajaliitto kannattaa energia- ja ilmastopolitiikkaa, joka käytännössä mahdollistaa EU:n hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisen **oikeudenmukaisella** ja **kustannustehokkaalla** tavalla. Kuluttajatkin hyötyvät energiatehokkuudesta, jonka ansiosta he voivat käyttää vähemmän energiaa mm kotinsa lämmittämiseen tai jäähdyttämiseen.

Kustannustehokkaiden päästövähennyksien saavuttaminen edellyttää, että Euroopan tasoinen sääntely mahdollistaa erilaiset, kansalliset erityispiirteet mahdollistavat ratkaisut. Kunkin jäsenmaan lähtötilanne ja keskeiset ominaisuudet sekä toteutetut energiatehokkuus- ja päästövähennystoimet tulee ottaa huomioon. Jäsenvaltioiden väliset erot muun muassa väestötiheyden, ilmasto- ja sääolosuhteiden, rakennuskannan keskimääräinen iän, kunnon ja arvostuksen, sekä energiajärjestelmän ja -tehokkuuden nykytilanteen ja kehitysnäkymien suhteen ovat huomattavan suuria.

Komission ehdotus rakennusten energiatehokkuusdirektiivin uudistamiseksi on osittain hyvin yksityiskohtainen eikä anna mahdollisuutta huomioida jäsenvaltioiden erityispiirteitä. Tämä saattaa hidastaa ja jopa estää todellisten päästövähennysten syntymistä pakottamalla kaikki jäsenvaltiot samaan muottiin.

Komissio ehdottaa ensimmäistä kertaa **energiatehokkuuden vähimmäistasot jo olemassa oleville rakennuksille**. Suhtaudumme komission energiatehokkuuden vähimmäistasojen asettamiseen kriittisesti. Kannatamme valtioneuvoston ajatusta, että kansallisella tasolla päätetyillä toimilla pystytään tehokkaimmin edistämään rakennuskannan päästöjen vähentämistä ja energiatehokkuuden parantamista. Olemme samaa mieltä, että jäsenvaltioilla itsellään on paras tieto rakennuskantansa korjausmahdollisuuksista ja niistä seuraavista energia- ja ilmastohyödyistä.

Kuluttajaliittokin on huolissaan siitä, ettei komission ehdotus ohjaa oikea-aikaiseen ja energia- ja kustannustehokkaaseen korjaamiseen. Kyseenalaiseksi jää myös ympäristöhyötyjen syntyminen, jos pakotetaan ehjien käyttökuntoisten rakennusosien tai järjestelmien uusimiseen ennen aikaisesti. Olemme täysin samaa mieltä myös siitä, että rakennusten korjaaminen pelkästään energiatehokkuuden vuoksi, ilman muuta korjaustarvetta, ei yleisesti ottaen ole

kustannus- ja resurssitehokasta eikä maksajien eli kuluttajien intressissä. Mielestämme vähemmistö ei saa johtaa siihen, että rakennuksia ilman mitään varsinaista korjaustarvetta joudutaan vaan ja ainoastaan vähemmistötason takia korjaamaan.

Näkisimme mieluummin kannustimia, jotka kannustavat siihen, että energiatehottomia rakennuksia korjattaisiin energiatehokkaimmiksi. Tästä hyötyisi kuluttajat, koska energiankulutuksen leikkaaminen on paras tapa vähentää energiakulutuksesta syntyneitä kustannuksia. Kannustimet auttaisivat varmistamaan, että energiakorjaukset tulee tehtyä nykyistä nopeammin, mikä olisi hyvä pitää mielessä, että nykyinen tahti on aivan liian hidas. Taloudellinen tuki toimii yleensä parhaimpana kannustimena. Sen lisäksi tulisi kuluttajilla olla toimivat ja hyvät työkalut arvioida rakennusten energiatehokkuutta. Nykyinen tähän liittyvä työkalu eli energiatodistus, joka tulisi tiedottaa kuluttajia kotinsa energiatehokkuudesta ja siitä, mitä voitaisiin tehdä sen parantamiseksi, on edelleen liian monimutkainen ja epäluotettava.

Näin ollen, emme kannata energiatodistusten voimassaoloajan muuttamista nykyisestä direktiivin vaatimuksesta. Todistusten nykyistä tiheämpi laatiminen tuskin tuo todellisia parannuksia energiatehokkuuteen tai päästövähennyksiä, mutta lisää kuluttajien kustannuksia ilman kuluttajille tulevaa lisäarvoa. Tiheämmän laatimisen sijaan tulisi todistuksen sisältöä saada selvemmäksi ja luotettavammaksi, niin että energiatodistuksesta on aitoa hyötyä kuluttajille.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Kristel Pynnönen,
Lakimies